

Elektromágneses sugárzások; fény-röntgen-gamma-sugárzások
kölcönhatása a biológiai anyaggal.

**Röntgensugárzás, gamma sugárzás, orvosbiológiai
alkalmazások alapjai. Sugárterápiai megközelítések**

Prof. Emeritus Fidy Judit
2022, Április 6

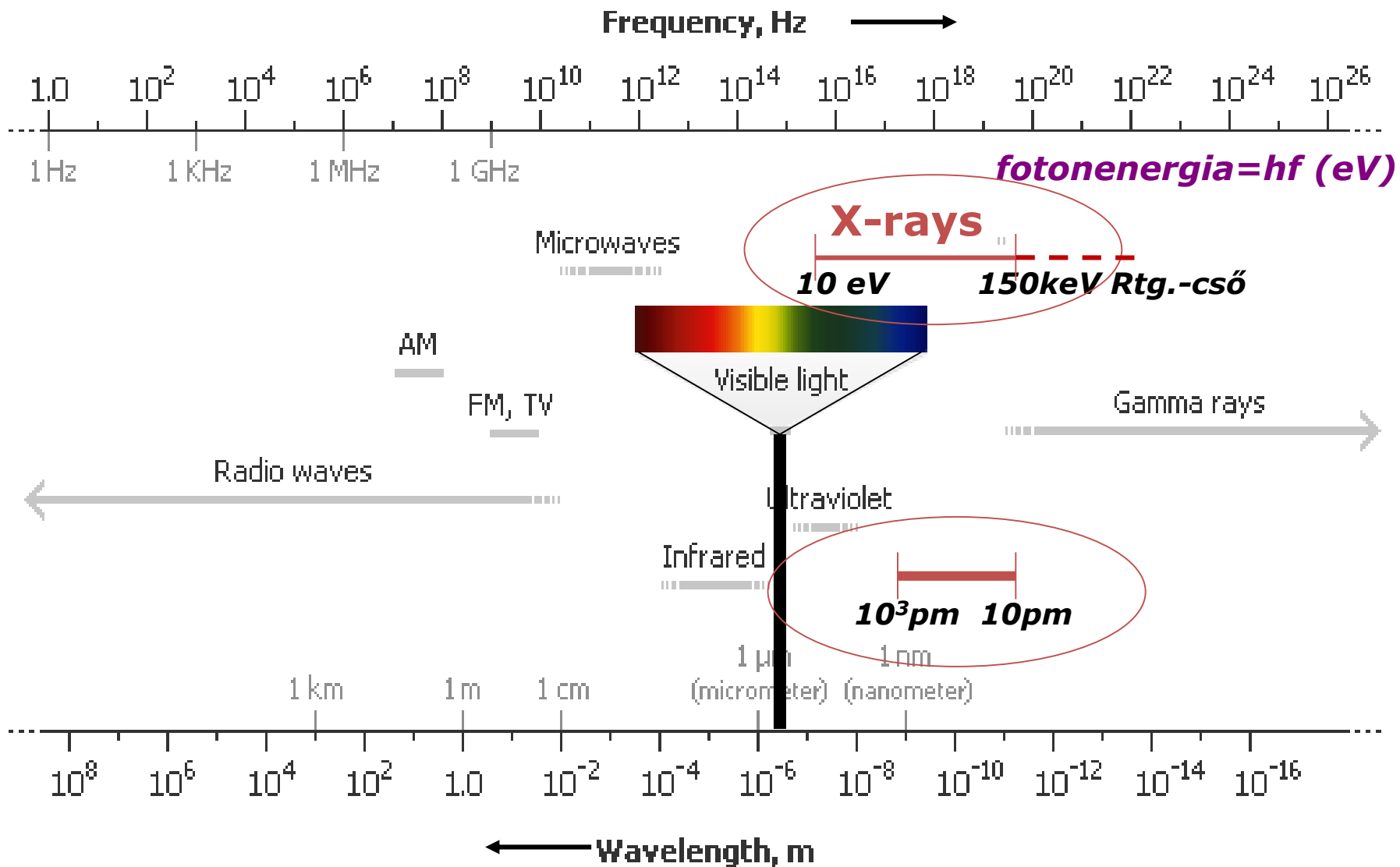
Az előadáson csak érintőlegesen megbeszélt anyag. A dia további vizsgálata után megérthető, vagy még gyakorlatként fog szerepelni. Konzultáció!

Röntgensugárzás (X-rays)

„ionizáló” sugárzás

- X-rays -

Logaritmikus skála

$$10^{-9} m = 1 \text{ nanometer}$$

Felfedezése

Wilhelm Konrad Röntgen (1845-1923)

1895: a sugárzás felfedezése és publikálása
1896 jan. javaslat orvosi alkalmazásra
1901 fizikai Nobel-díj

(a)

Figure 4.10 Two radiographs taken by Röntgen. (a) The hand of Mrs. Röntgen. (*The Bettmann Archive/Bettmann Newsphotos.*) (b) Radiograph of a fully clothed man, showing not only the man's skeleton but also the keys in his pockets, the nails of his shoes, and the metal clasps of his garters. (*Deutsches Museum, Munchen.*)

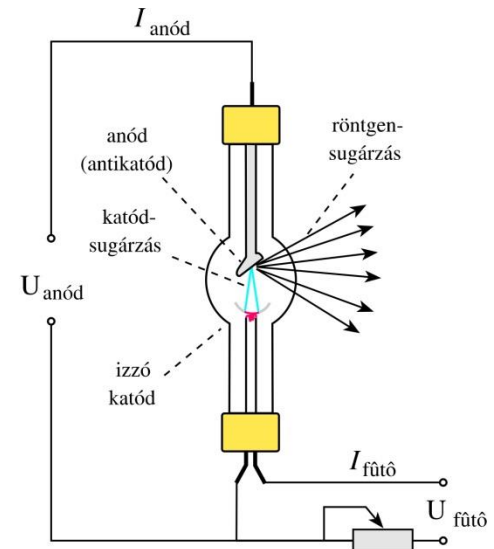
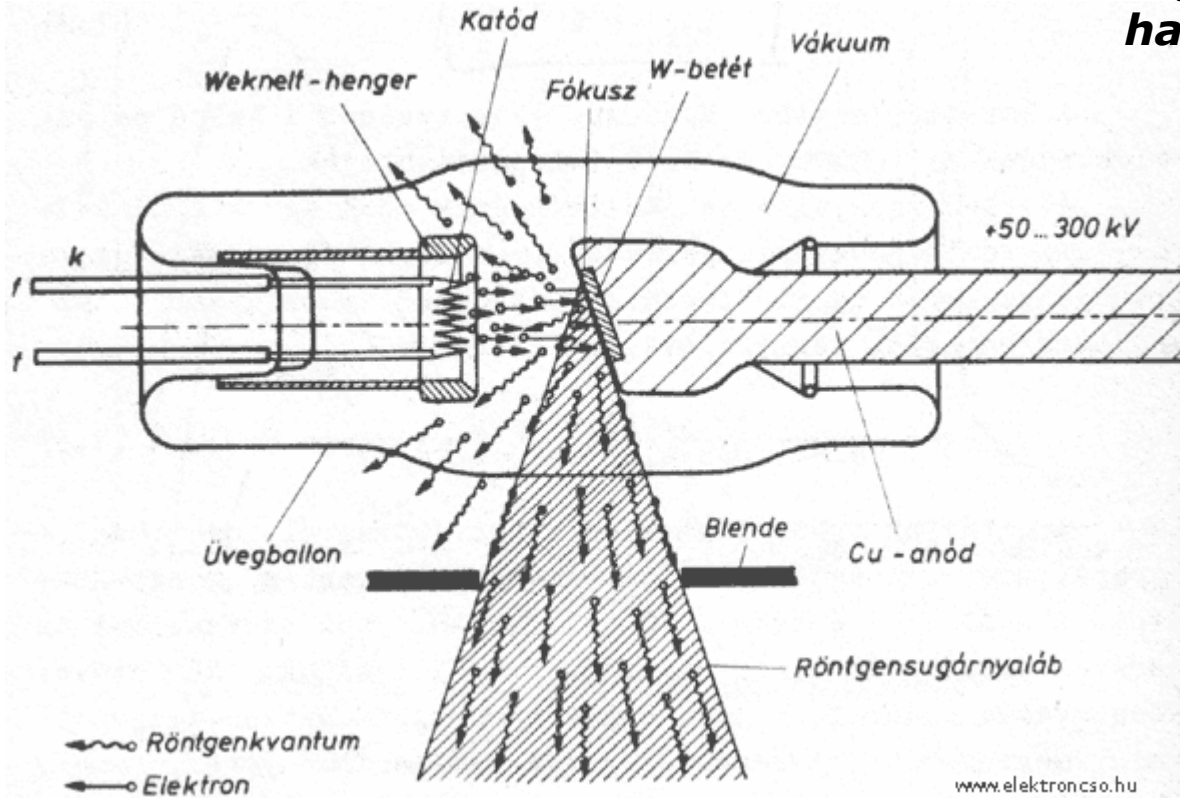

(b)

Az orvosi diagnosztikában használt röntgenforrás: *a röntgenső*

$$\eta = \frac{P_{\text{sug}}}{P_{\text{el}}} < 1\%$$

Rtg. sug. keletkezik, ha nagy sebességű elektronok nagy rendszámú anyagban lefékeződnek.

Az anódban nagy a hőfejlődés

Röntgensövek - *forgó anód*
- *hűtés*

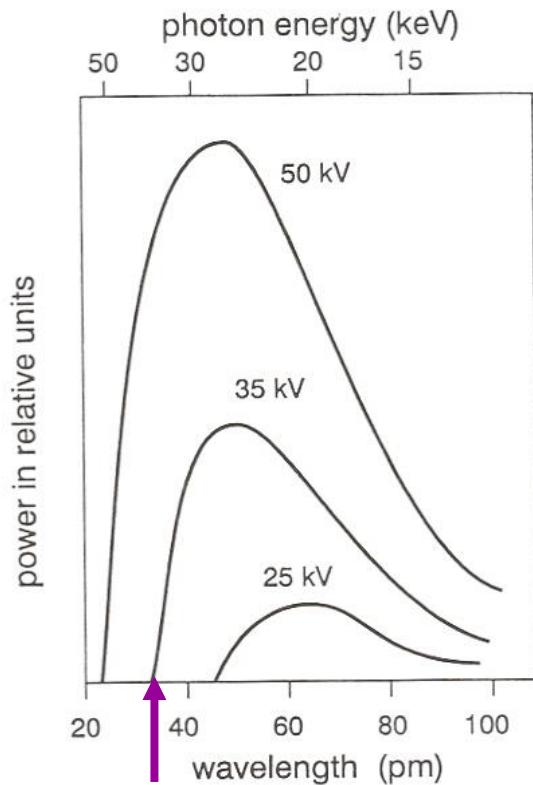
A röntgensugárzás keletkezésének mechanizmusai

A röntgensugárzás megfigyelése: *emissziós spektrumok*

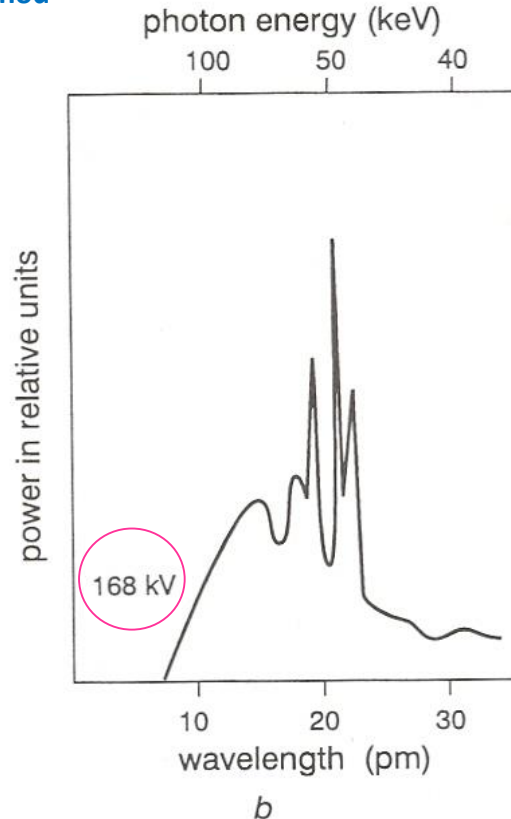
$$\frac{\Delta J}{\Delta \lambda} \text{ mérése } \lambda \text{ vagy } hf \text{ függvényében}$$

Emissziós spektrumok növekvő gyorsító feszültség mellett

Wolfram anód

Határoló hullámhossz λ_{hat}

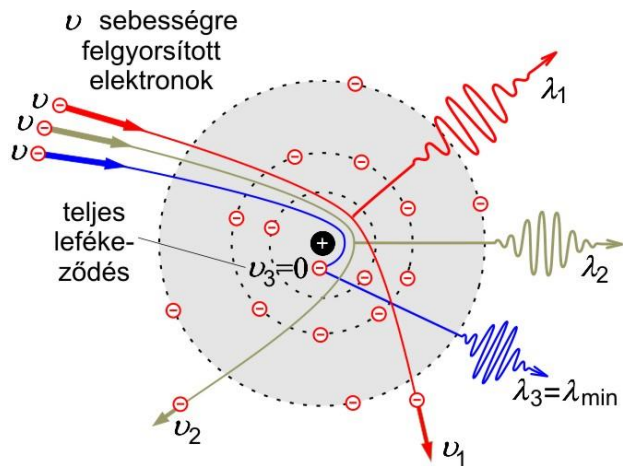
- Nagy feszültség (U) mellett a spektrum vonalassá válik
- Az össz-teljesítmény erősen nő a feszültséggel
- A spektrum a rövid hullámhosszú oldalon élesen végződik, λ_{hat} csökken, ha U nő

Kétféle mechanizmus!

A röntgensugárzás keletkezésének mechanizmusai...

1. Fékezési röntgensugárzás - (Brehmstrahlung)

Mechanizmus: a becsapódó elektronok az atommagok közelében irányukat megváltoztatják és lefékeződnek

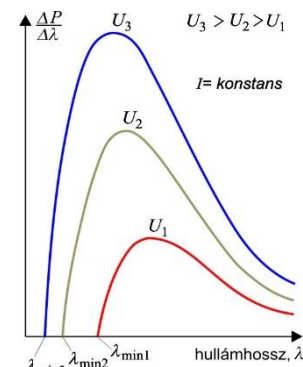

Teljes lassulás egy lépésben:

$$q_e * U \left(= \frac{1}{2} m_e * v^2 \right) = h * f_{határ} = h * \frac{c}{\lambda_{határ}}$$

$$\lambda_{min} = \frac{h * c}{q_e} \frac{1}{U}$$

Maximális fotonenergia
ami keletkezhethet

Maxwell-egyenletek: gyorsuló/lassuló
töltés elektromágneses sugárzás forrása

A röntgensugárzás keletkezésének mechanizmusai...

1. Fékezési röntgensugárzás folytatás.

- minden (nagy) U -nál
- spektruma folytonos,

$$\lambda_{\min} = \frac{h * c}{q_e} \frac{1}{U}$$

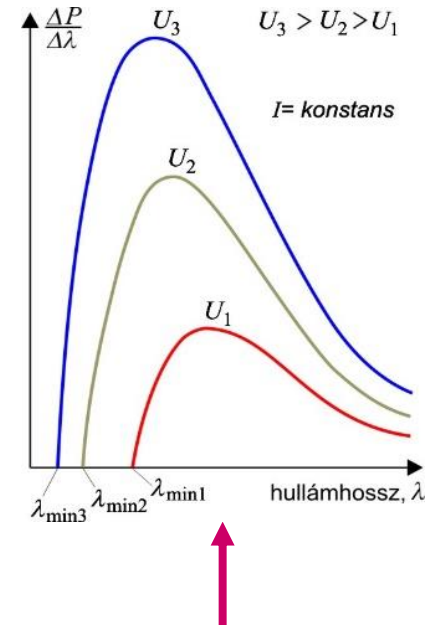
Duane-Hunt törvény

- teljes kisugárzott teljesítmény:

$$P_{rtg} = konst * U^2 * I * Z$$

$$1.1 * 10^{-9} \text{V}^{-1}$$

Anód anyaga: rendszám

P =spektrum görbe alatti területe

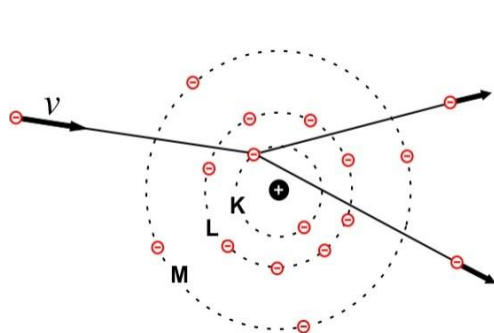
- ezen alapul a röntgendiagnosztika

A röntgensugárzás keletkezésének mechanizmusai...

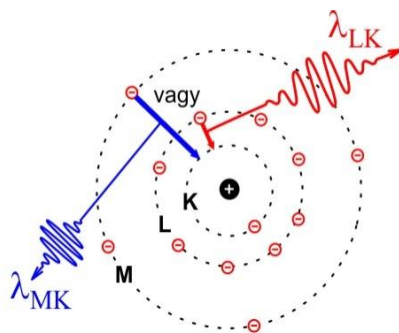
Kétféle mechanizmus

2. Karakterisztikus röntgensugárzás

- 1 foton – 1 elektron kölcsönhatás
- csak elég nagy U felett
- spektruma vonalas, az anód anyagára jellemző
- ionizálhat egy belső kötött elektront: **Auger elektron**

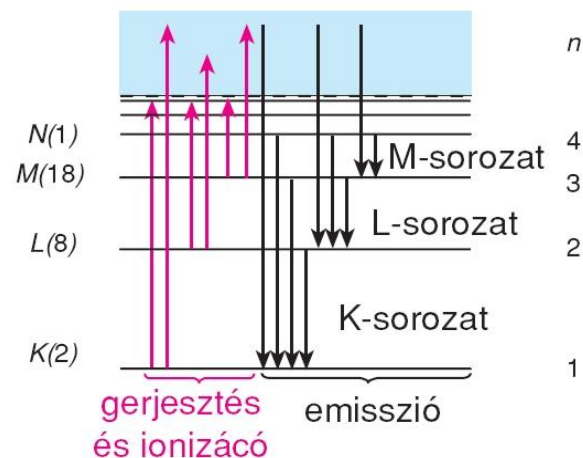
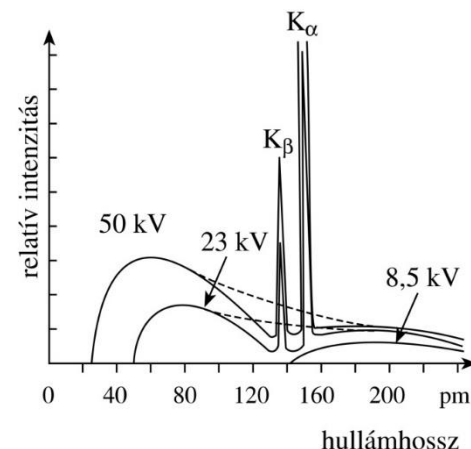

1. Ionizáció

2. üres állapot betöltése

Cu-atom
Ionizációs energia a
K-hélyről: 9 keV

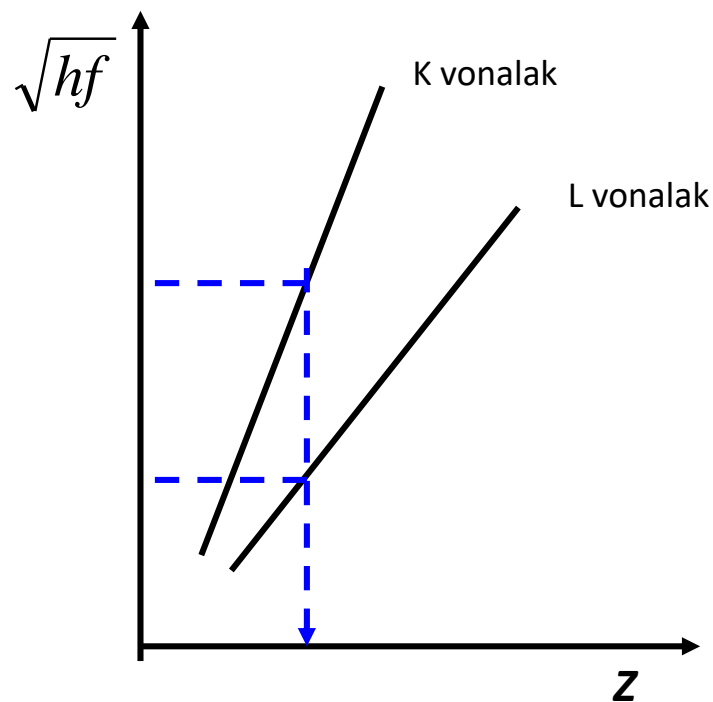

Karakterisztikus röntgensugárzás alkalmazásai

Alkalmazások – monokromatikus sugárzás

- vonalak fotonenergiája alapján kémiai elemzés
- orvosi diagnosztika: Molibdén anód vonalai mammográfiában

1. Kémiai analízis

- igen kis mennyiségből elemzés
- a minta az anód szerepében

Kvalitatív analízis:

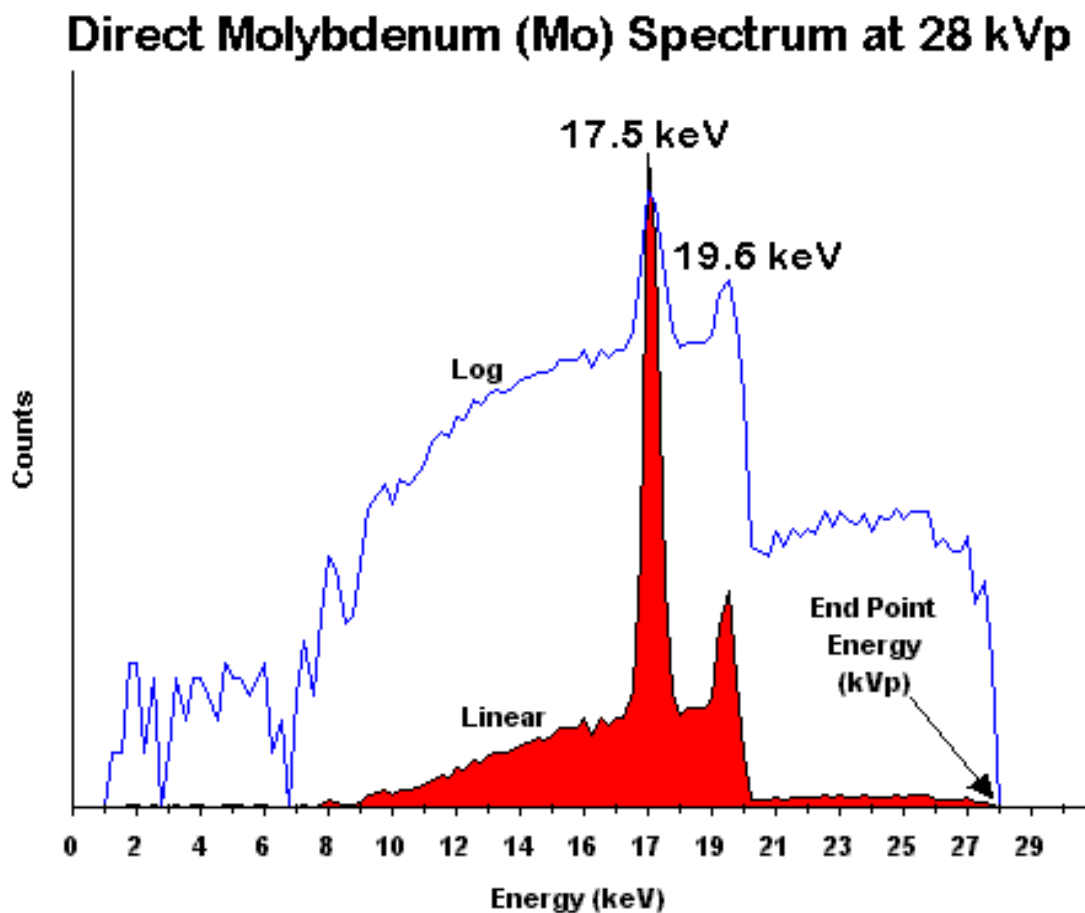
Spektrum vonalak energiái $\rightarrow$ target rendszáma

Kriminológia

2. Mo anód karakterisztikus röntgensugárzása → mammográfia

*~17.5 keV monokromatikus sugárzás → jó elnyelődés lágy szövetekben →
különbségek kimutatása*

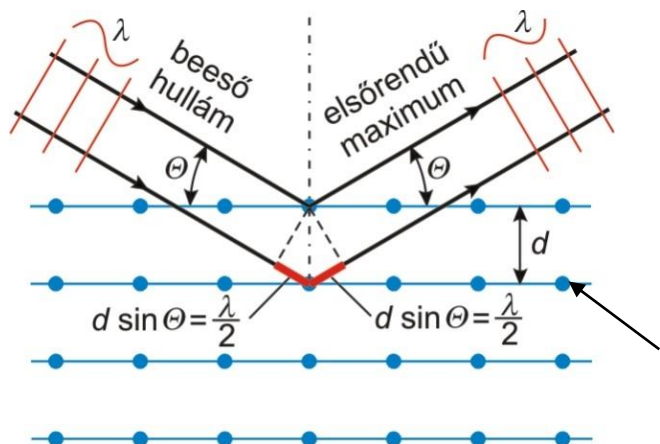

3. A röntgensugárzás alkalmazása (nem karakterisztikus rtg. sugárzás!) *a molekuláris szerzetkutatásban*

Röntgenkrisztallográfia

alapja: diffrakciós kép létrehozása: makromolekula-kristályokon → kiértékelés → elektronsűrűség-eloszlások → atomi részletességű molekulaszervezet

Reflexióban mérjük az interferencia erősítés irányait (θ)

$$d \sin \theta = \frac{\lambda}{2} = \frac{h}{2mv} = \frac{hf}{2}$$

Diffrakcióval előállított monokromatikus rtg. sugárzás hullámhossza

Bragg-egyenletek

Makromolekulák pl. fehérjék periodikus elrendezésben – „d” : pl. kötéstávolság 150 pm

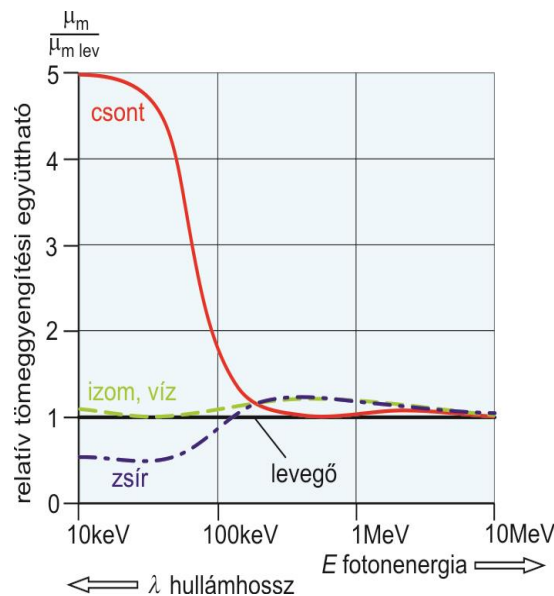
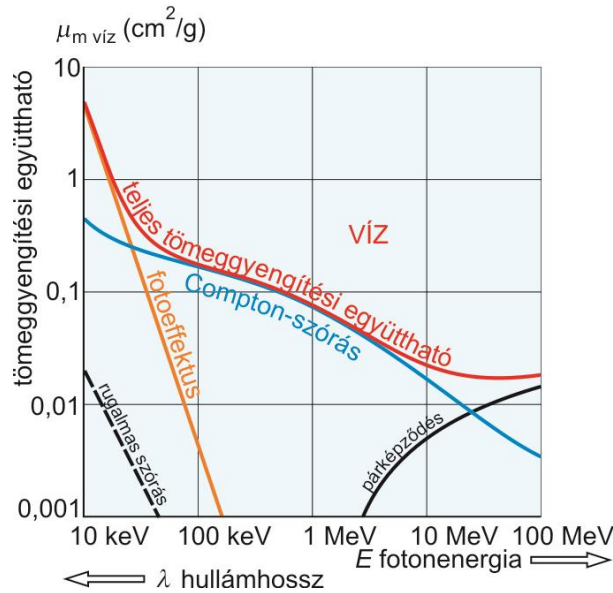
Nagyobb részletek kis szögeknél → kis-szögű röntgen-szórás

Diagnosztikai alkalmazások: a rtg sugárzás elnyelődése a szövetekben → specifikus kontrasztképzés → képalkotó technikák

1. A μ_m tömegabszorpciós állandó

Érvényes az exponenciális abszorpció-törvény $J = J_0 e^{-\mu x} = J_0 e^{-\mu_m \rho x}$

J : Elnyelődés miatt csökkent intenzitás
 J_0 : Abszorbens vastagsága
 μ : Abszorpciós együttható
 ρ : sűrűség
 $\mu = \mu_m \times \rho$: Tömeggyengítési együttható

Tömeggyengítési együttható
MINŐSÉGI JELLEMZŐ

Abszorbens anyaga

Sugárzás fotonenergiája

$$\mu_m \left[\frac{\text{cm}^2}{\text{g}} \right]$$

← **diagnosztika** →
→ **terápia** ←

Klasszikus szórás jelentősége kicsi

2. Az elnyelődés mechanizmusai

„Ionizáló” sugárzás: az elnyelt foton ionizál

Kétféle mechanizmus a fotonenergiától és a rendszámtól függő súllyal.

Abszorpciós együttható

Tömeggyengítési együttható

fotoeffektus

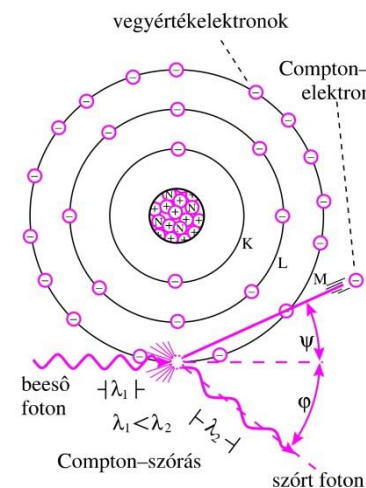
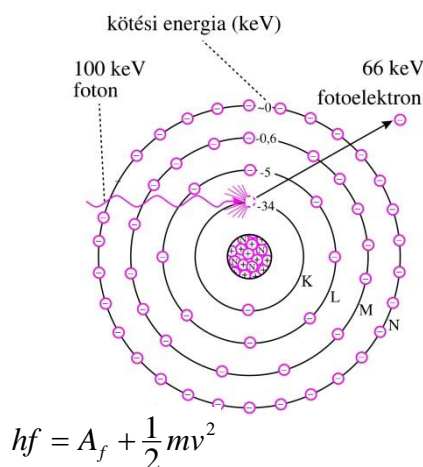
Compton szórás

$$J = J_o e^{-\mu x} = J_o e^{-\mu_m \rho x}$$

$$\mu = \mu_m \rho$$

$$\mu_m = \tau_m + \sigma_m$$

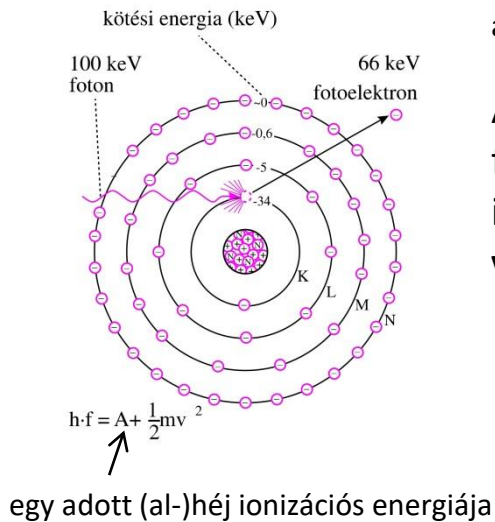
τ_m erősen függ Z-től és a fotonenergiától

ABSZORPCIÓS FOLYAMAT	μ_m függése a Z rendszámtól	μ_m függése az E fotonenergiától
rugalmas szórás	$\mu_m \sim Z^2$	$\mu_m \sim 1/E^2 \sim \lambda^2$
fotoeffektus	$\mu_m \sim Z^3$	$\mu_m \sim 1/E^3 \sim \lambda^3$
Compton-szórás	közel független	enyhén csökkenő

3. Az elnyelődés függése a rtg sugárzás fotonenergiájától

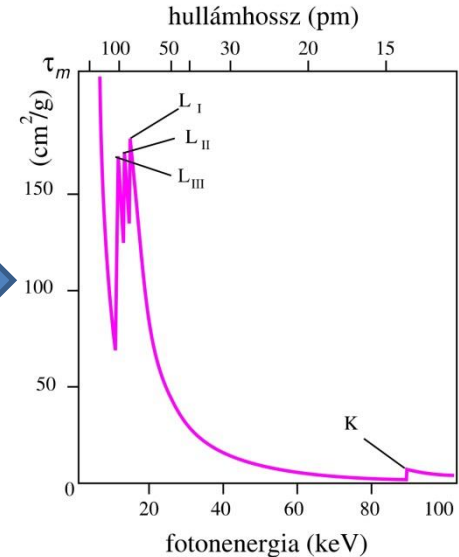
A fotoeffektussal való abszorpcióban karakterisztikus vonalak lehetnek

Ólom abszorbens fotoeffektusra jellemző abszorpciós spektruma:

Az elnyelés valószínűsége megnő, ha a fotonenergia egyenlő egy alhéj ionizációs energiájával → **K-él, L-héj vonalai**

Pb abszorpciós spektruma

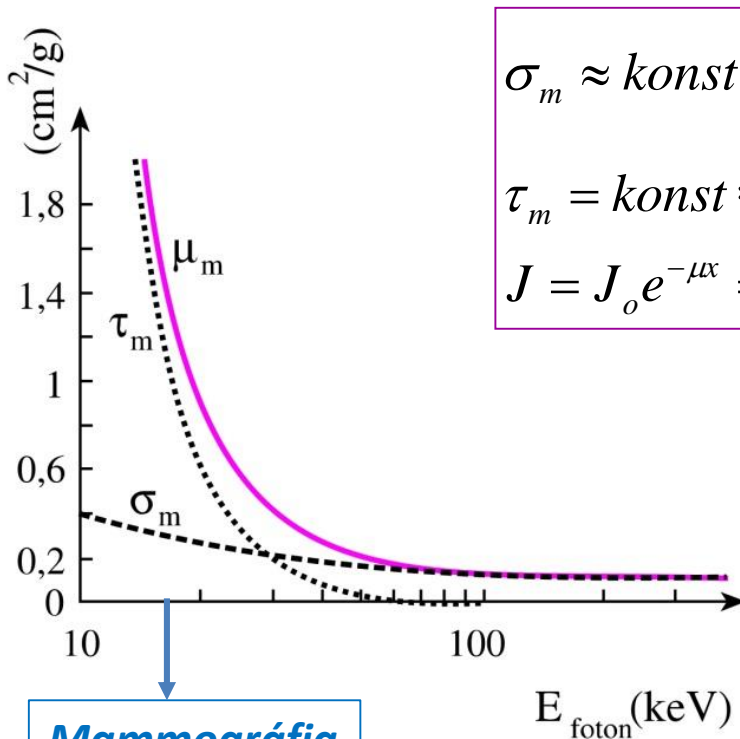
A karakterisztikus ionizációs energiák a rendszámmal jelentősen nőnek

Testszövetben (Z kicsi) a K-él energiája < röntgenső energiatartománya
=> **Abszorpciós spektrum csúcsok nélküli sima függvény**

$$\tau_m \sim (hf)^{-3}$$

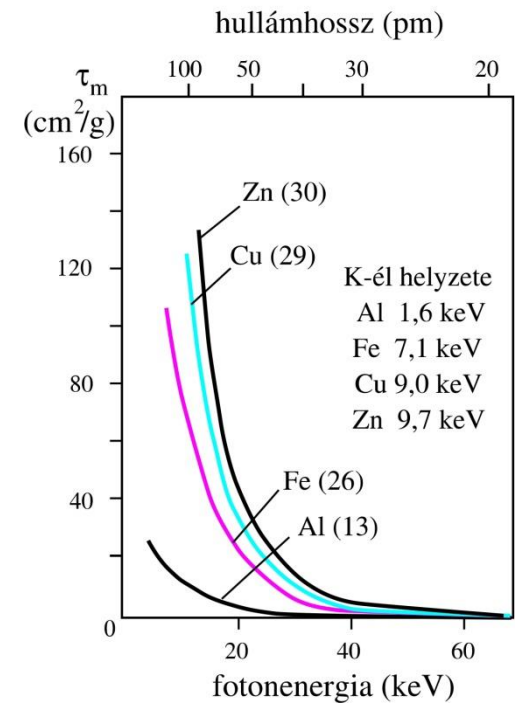
Lágy szövetek

abszorpció spektrum: **kis fotonenergiáknál a fotoeffektus** tulajdonságai dominálnak

Mammográfia
 $hf=17.5 \text{ keV}$

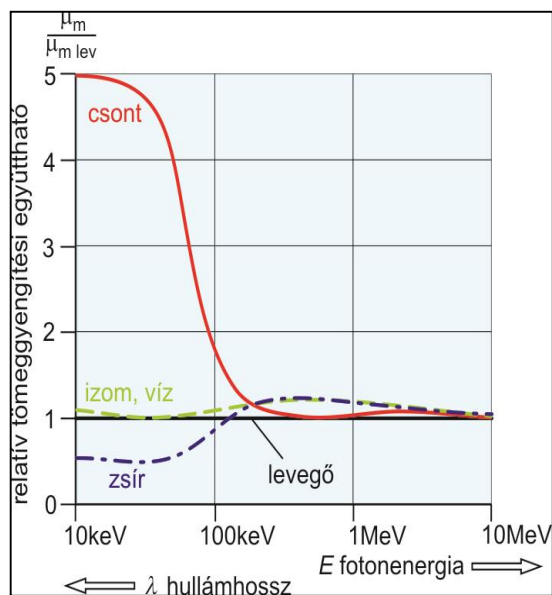
$$\sigma_m \approx \text{konst.} \cong 0.2 \frac{\text{cm}^2}{\text{g}}$$
$$\tau_m = \text{konst} * \lambda^3 Z^3$$
$$J = J_o e^{-\mu x} = J_o e^{-(\tau_m + \sigma_m) * \rho * x}$$

Röntgen-kép kontrasztját a

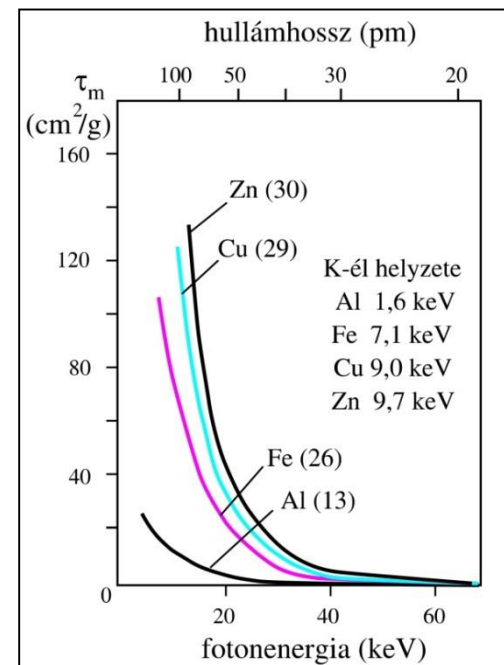
- **sűrűségkülönbségek** és
- **rendszám-különbségek** (τ_m dominál)
határozzák meg

4. Kontrasztanyagok

$$\tau_m = konst * \lambda^3 Z^3$$

$$J = J_o e^{-\mu x} = J_o e^{-(\tau_m + \sigma_m) * \rho * x}$$

$$Z_{eff} = \sqrt[3]{\sum_{i=1}^n w_i Z_i^3}$$

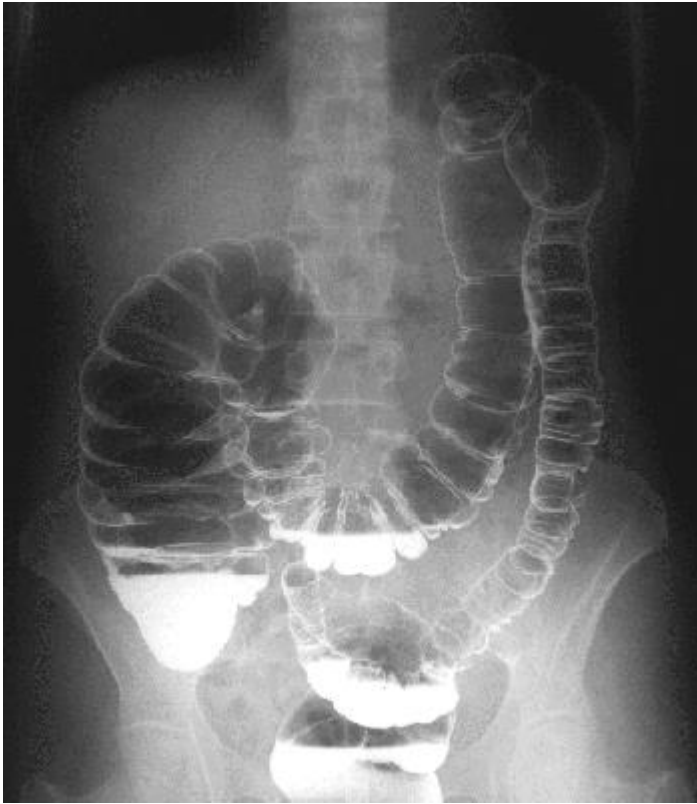
|
móltört

közeg	Z_{eff}	ρ (g/cm ³)
levegő	7,3	$1,3 \cdot 10^{-3}$
víz	7,7	1
lágyszövet	7,4	1
csontszövet	13,8	1,7-2

Rtg-kép kontrasztja függ a

- **Sűrűségkülönbségektől**
- > **negatív kontrasztanyagok (gázok)**
- **rendszám-különbségektől**
- > **pozitív kontrasztanyagok (nagy Z)**

Példa kontrasztanyag használatára

Vastagbél felvétel negatív
és pozitív kontrasztanyag
használatával

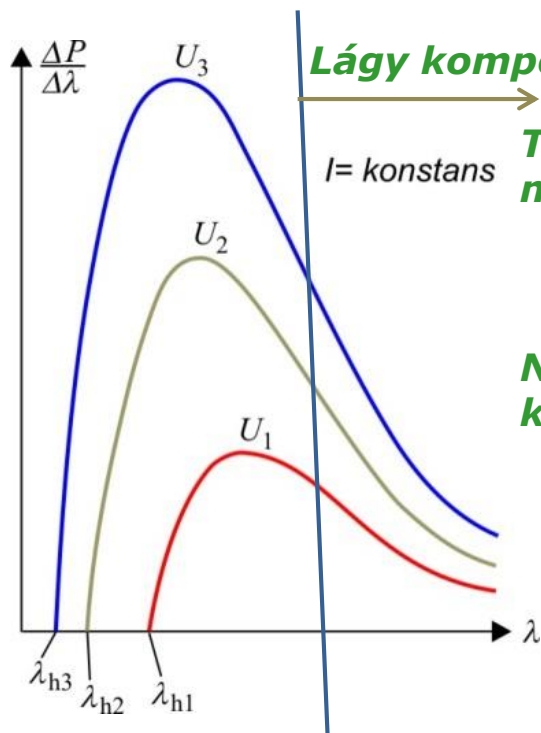
Ablakozás

Technikai szempontok a Rtg-diagnosztikában

1.lágy sugárzási komponensek kiszűrése

$$\tau_m \approx \lambda^3$$

Lágy komponensek

$I = \text{konstans}$

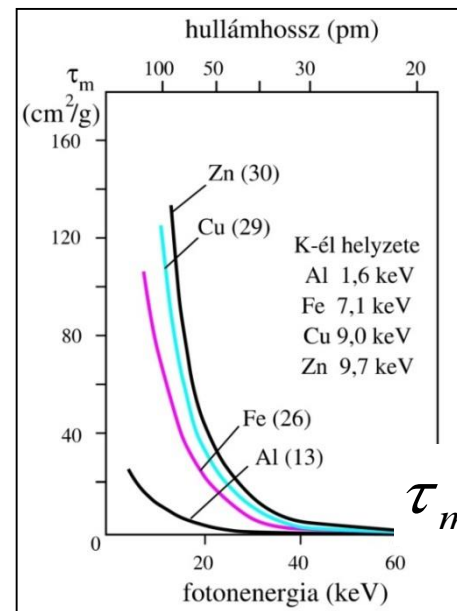
Túl jól elnyelődnek, már a bőrfelületen!

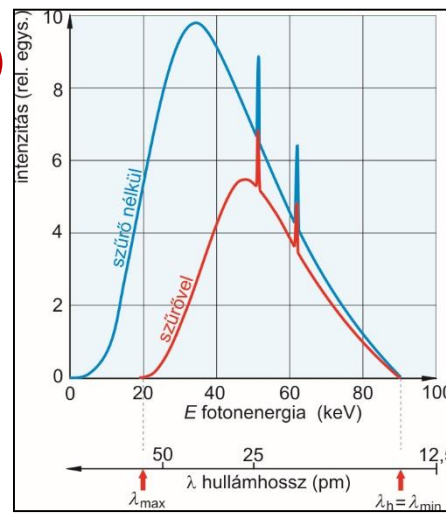
Nem járulnak hozzá a kontrasztképzéshez!

Al(13)

A rtg-csőből széles hullámhossztartományú (fotonenergia-tartományú) sugárzás lép ki

$$\tau_m \approx Z^3$$

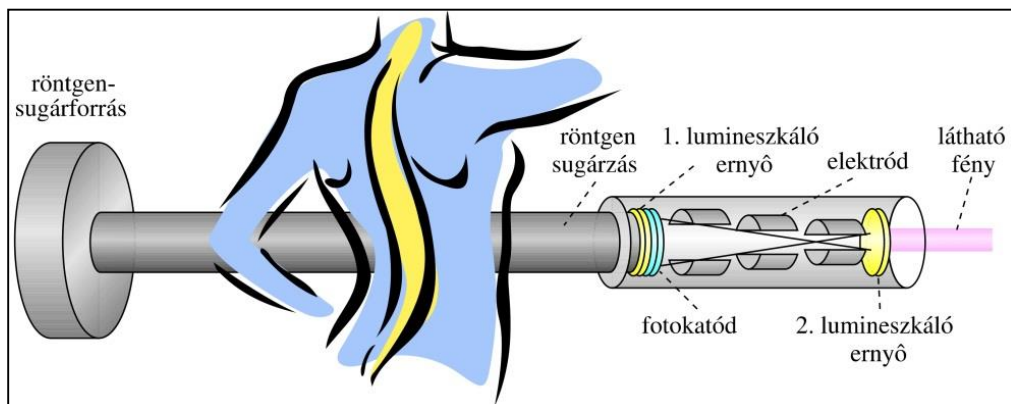
Szűrők: rtg cső sugárzásából a hosszú λ komponensek kiszűrése $\rightarrow Z!$

2. A jel-detektálás problémái és megoldásai a képalkotásban.

- Cél:
- sugárterhelés mérséklése - érzékenység
  - gyors adatgyűjtés (időbeli folyamatok követése)
  - szöveti specificitás
  - térbeli felbontás
  - 3D megoldások: CT

Röntgenátvilágítási kép rögzítése – 2D vetítés

- **kezdeti megoldások: filmlemez feketedése** - elavult
- **Rtg-kép erősítő:** -kicsinyített, de intenzív optikai kép
-sugárterhelés csökken, $J \sim 0.1 \times$ -

Menete: rtg kép →
fényfoton →
fotoelektromos hatás:
elektron → gyorsítás,
leképezés → optikai kép →
digitalizálás

***C-karos készülék
rtg.-kép erősítővel***

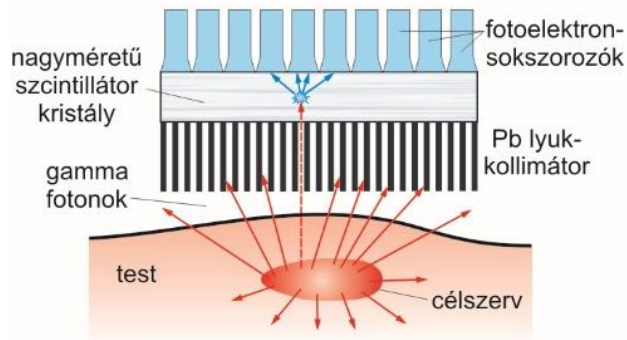

-Scintillációs kristály detektor + fotoelektronsokszorozó (gyakorlat)

röntgen foton $\rightarrow$ ionizáció fotoeffektussal $\rightarrow$ kötött elektronok gerjesztése $\rightarrow$ fényemisszió $\rightarrow$ fotokatód: konverzió elektronokká $\rightarrow$ vákuumban gyorsítás, sokszorozás $\rightarrow$ áramimpulzus

A legnagyobb amplitudójú impulzusok amplitudója arányos a rtg. foton energiájával!

2D alkalmazás gamma sugárzás detektálására: Gamma-kamera

- **Félvezető lemezek – lapos detektorok** (Új lumineszkáló anyagok fejlesztése)

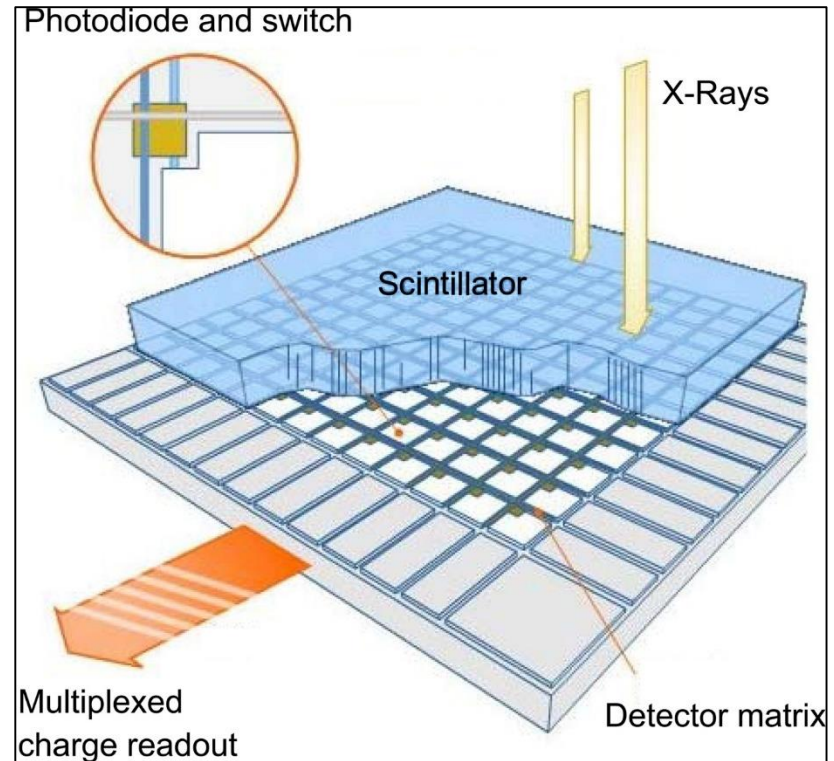
Indirekt konverziós megoldás:

Rtg. foton $\rightarrow$ fény foton $\rightarrow$ fotodióda
feszültség-jele

Direkt konverziós megoldás: **Mammográfia**

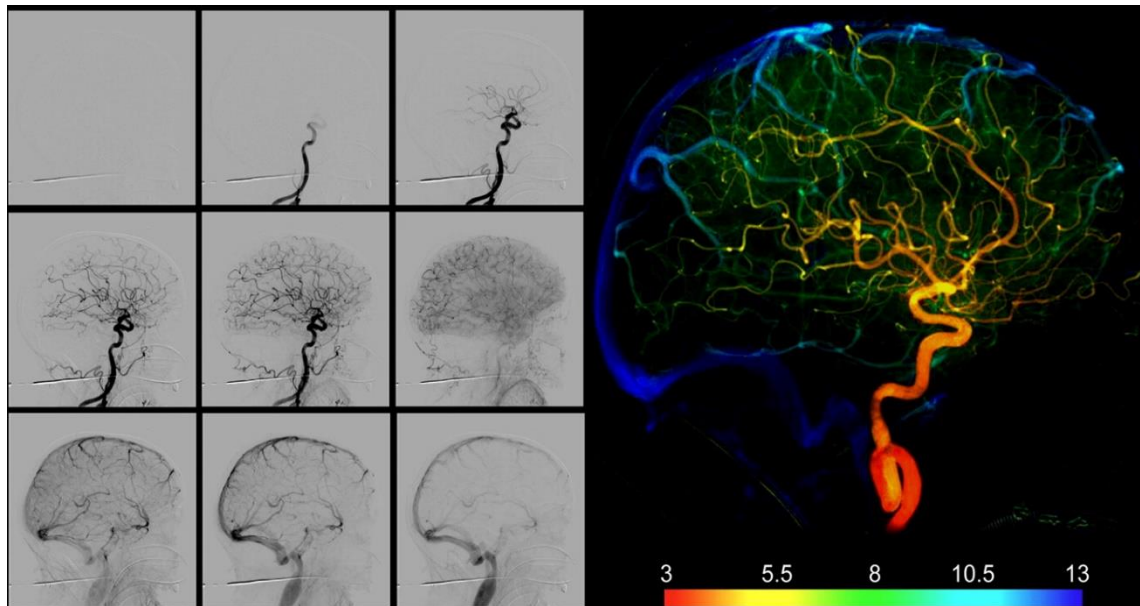
Rtg. foton $\rightarrow$ amorf Se (félvezető) $\rightarrow$
fotodióda feszültség-jele

3. A digitalizálás rutinszerű alkalmazása: pl. DSA

DSA: Digital Subtraction Angiography

M. Spahn / Nuclear Instruments and Methods in Physics Research A 731 (2013) 57–63

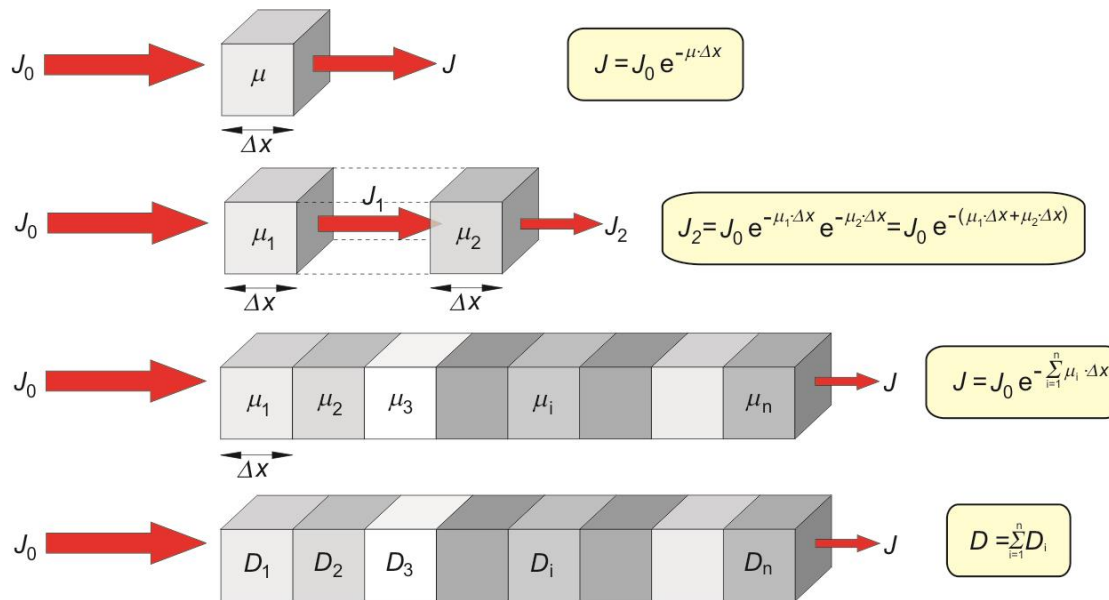
Menete:

1. Hagyományos rtg felvétel -> digitalizálás, tárolás
2. Kontrasztanyag beadása (beteg nem mozdul)
3. Második felvétel kontrasztanyaggal -> digitalizálás, tárolás
4. Pixelenként a két kép különbsége -> megjelenítés

A Rtg-diagnosztikai kép értelmezése

1. A hagyományos átvilágításban „szummációs” kép keletkezik

$$D = \lg \frac{J_0}{J}$$

m szummációs egyenlet, $m \times n$ ismeretlen
az egyenlet-rendszer **nem megoldható**

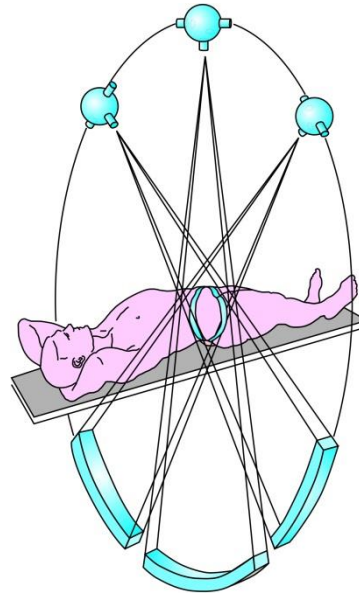
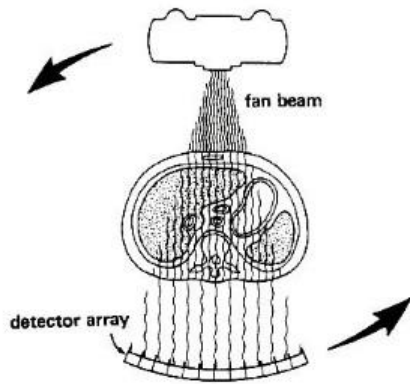
$$\begin{array}{ccccccc} \longrightarrow & \mu_{11} & \mu_{12} & \mu_{13} & \dots & \mu_{1n} \\ \longrightarrow & \mu_{21} & \mu_{22} & \mu_{23} & & \\ \longrightarrow & \mu_{31} & \mu_{32} & \mu_{33} & & \\ & \vdots & & & & \\ & \mu_{m1} & & & & \end{array}$$

2. X-ray (absorption) Computed Tomography : Rtg. CT

*egy testszelet többirányú átvilágítása →
minden képelem járuléka legalább két
független irány mentén megmérődik*

Mérési adatgyűjtés:

*-jól definiált sok irány mentén,
egy síkban*

G.H.Hounsfield A.M.Cormack
Nobel díj 1979

Nagy sugárterhelés

~ 500x hagyományos

*-kiértékelés: először számítással → μ_i
képelemenként → pixel-intenzitás →
metszeti eloszlások vizualizálása*

Röntgen-CT

Hounsfield-skála - ablakozás

$$HU = \frac{\mu - \mu_{\text{víz}}}{\mu_{\text{víz}}} * 1000$$

Tömör csont	250-1000
Szivacsos csont	130-100
Máj	65
Izom	45
Vese	30
Koagulált vér	80
Vér	55
Plazma	27
Zsírszövet	-65
Tüdő	-500, -800

Ablakozás: egy adott tartomány
széthúzása a teljes
szürke-skálán

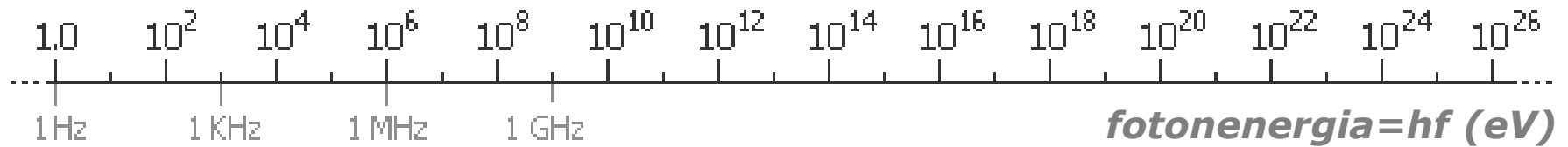

γ -sugárzás

Logaritmikuskála

$$10^{-9} \text{ m} = 1 \text{ nanometer}$$

Frequency, Hz →

Rtg. sugárzás

10 eV

150keV Rtg.-cső

Microwaves

AM

FM, TV

Radio waves

Visible light

Ultraviolet

Infrared

Gamma rays

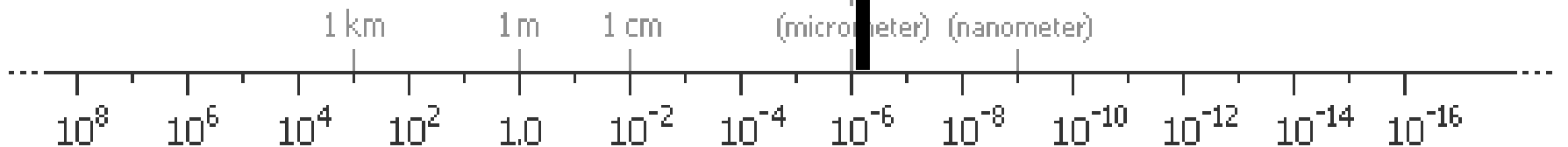
10 MeV

Foton-energia átfed a rtg. sugárzással, de eredete más

1 μ m

1 nm

(micrometer) (nanometer)

← Wavelength, m

γ -sugárzás orvosi alkalmazásai

1. Keletkezése : atommag átalakulása során

A γ -sugárzás magreakciók során keletkezik. Az atommag energetikailag magasabb állapotban (aktivált) marad egy részecske kibocsátása után, és ez az állapot egy diszkrét értékkel csökken a stabil állapot eléréséhez. Az energiakülönbséggel egyenlő energiájú foton bocsátódik ki. =>

meghatározott energiájú, monokromatikus elektromágneses sugárzás

Fotonenergia $\sim$ MeV tartományban

2. A sugárzás elnyelődésének mechanizmusai

„ionizáló” sugárzás – az ionizáció mechanizmusai

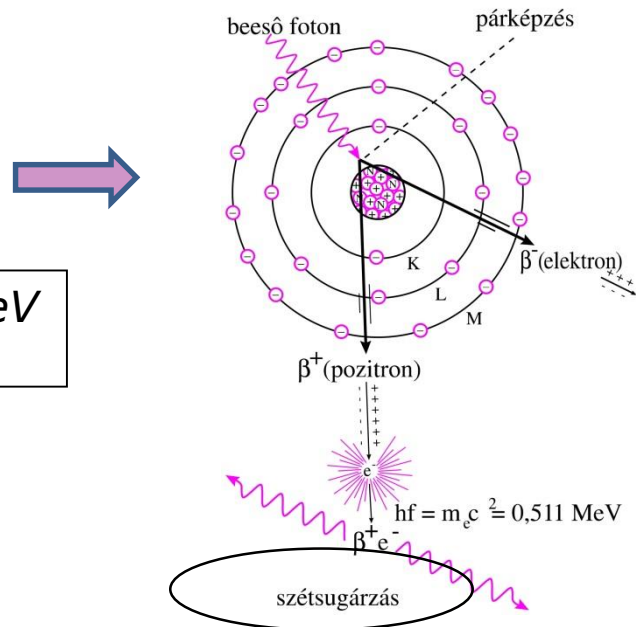
Érvényes az exponenciális abszorpció-törvény

$$J = J_0 e^{-\mu x} = J_0 e^{-\mu_m \rho x}$$

$$\mu_m = \tau_m + \sigma_m + \kappa_m$$

Harmadik mechanizmus ha $hf > 2 \times 0,511 \text{ MeV}$
pároképzés

$$hf = 2m_e c^2 + \frac{1}{2} m_e v_e^2 + \frac{1}{2} m_p v_p^2$$

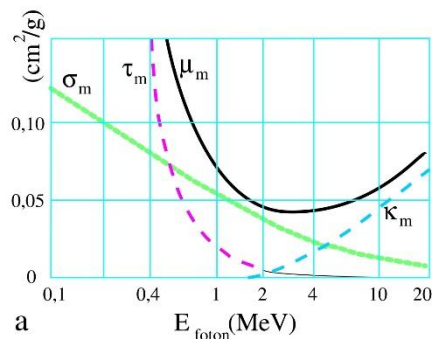

Pozitron-elektron annihiláció

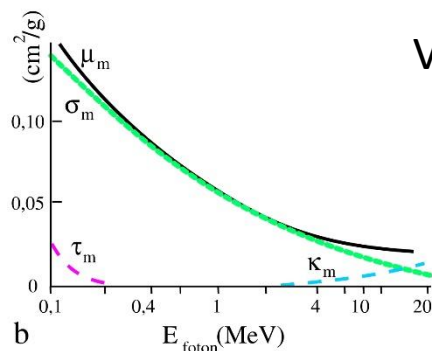
→ 2 gamma foton ellentétes irányban
0,511 MeV energiával

γ – energiákon az elnyelési valószínűség: $\ll$ rtg. sug.

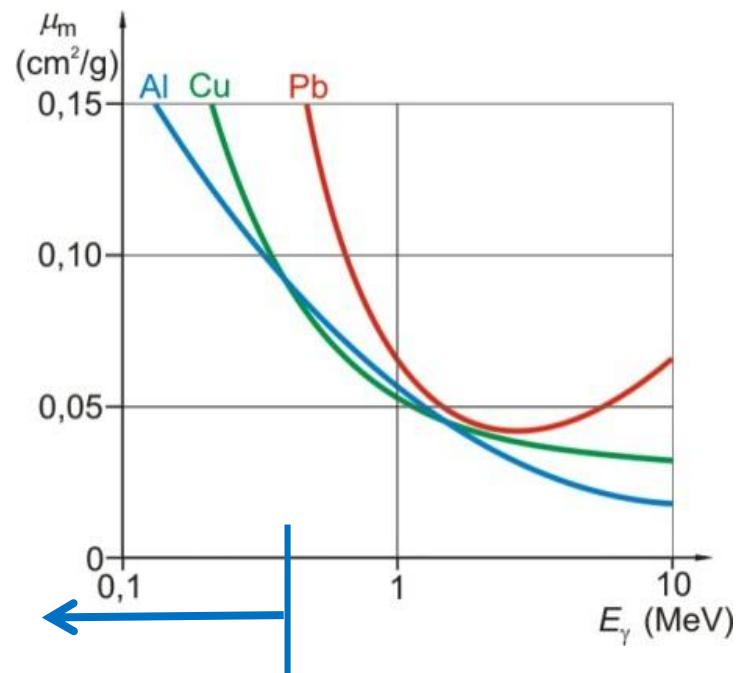
- 1 Mev körül minimuma lehet

Pb

Víz – lágy szövet

Röntgen diagnosztika :

kiseb energiák: **nagyobb** elnyelődés

γ - Diagnosztikai alkalmazás alapja:

Kis elnyelési valószínűség $\rightarrow$ a sugárzás a testen kívül detektálható

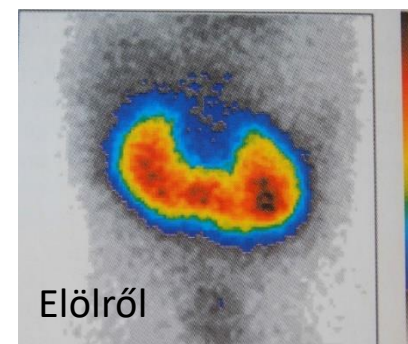
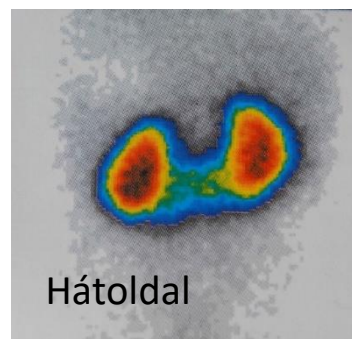
Rádoaktív izotópos nyomjelzés

3. Diagnosztikai alkalmazások

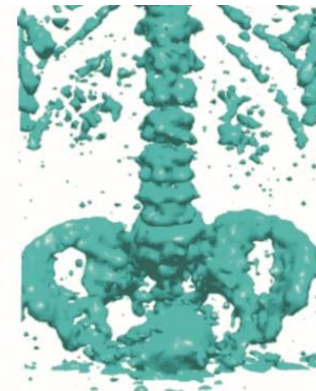
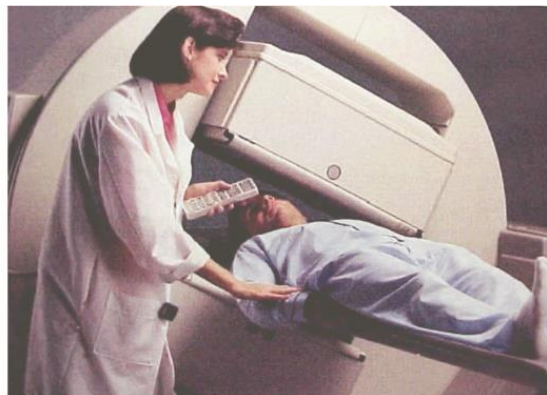
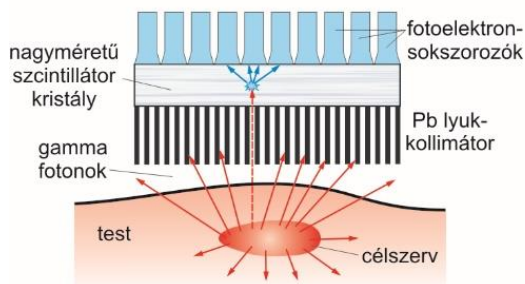
3.1. Izotópos nyomjelzés

^{99m}Tc -gamma sugárzó izotóppal jelölt dimer captosuccinic acid (DMSA) -al végzett vese-vizsgálat eredménye.

Mérés menete: γ -sugárzó izotóp $\rightarrow$ kémiai reakció: beültetés egy hordozó – molekulába (radiofarmakon) $\rightarrow$ anyagcsere eljuttatja a szervbe $\rightarrow$ detektálás időben és térben

Detektor: gamma kamera

Tomográfiai adatgyűjtés - SPECT – gamma kamera több pozícióban

3.2. Pozitron emissziós tomográfia *PET*

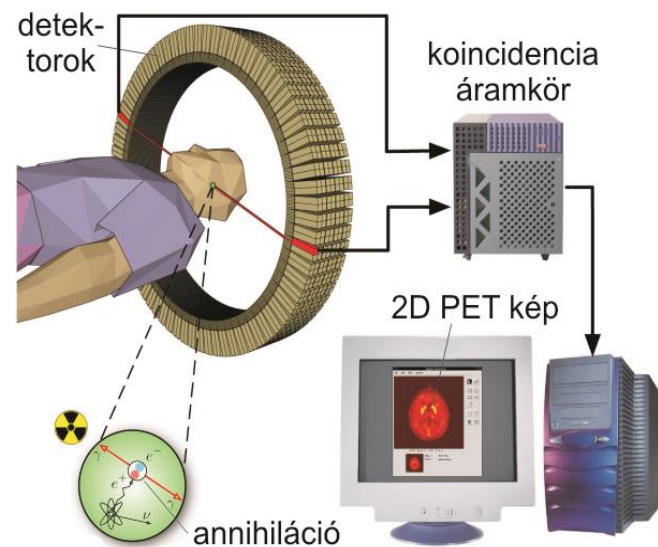
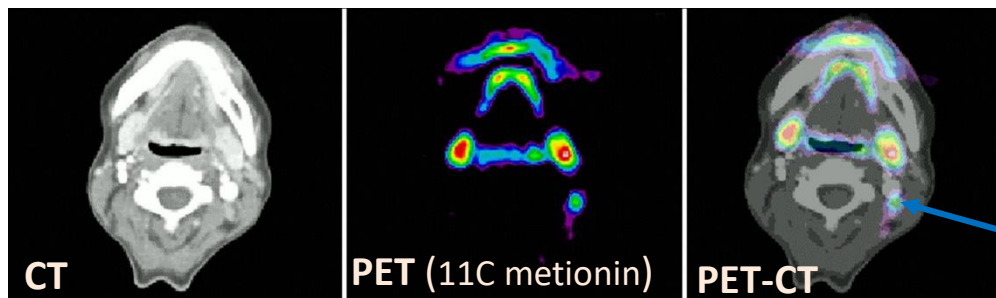
γ -fotonok detektálásán alapuló diagnosztikai módszer – alapja: az anyagcserében részt vevő, kiválasztott molekulához kötött pozitron-sugárzó izotópból kilépő pozitron elektronnal ütközve annihilálódik. A keletkező ellentétes irányú, egyidejűleg keletkező γ -fotonok kerülnek detektálásra. *A kép az anyagcserefolyamatokat jellemzi*

Probléma: a β^+ izotópok (^{11}C , ^{13}N , ^{15}O , ^{18}F)

- Magreakciókkal állíthatók elő (p, d-bombázás)
- Rövid felezési idejűek
- Térbeli felbontás nem jó (5-6 mm)
- CT-vel hasznos kombinálni

PET-CT

a PET-képek szervezet-beli lokalizációja

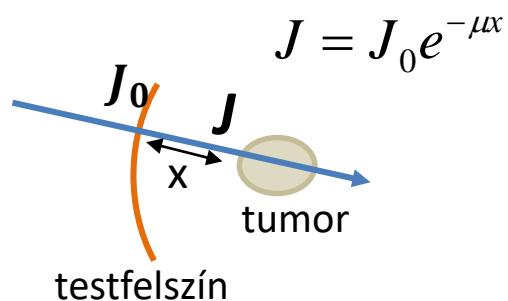
Nyirokcsomó metasztázis a nyaknál

A sugárterápia szempontjai

Célja: a sugárzás energiája okozzon ionizációt szelektíven a tumoros szövetben → degradáció

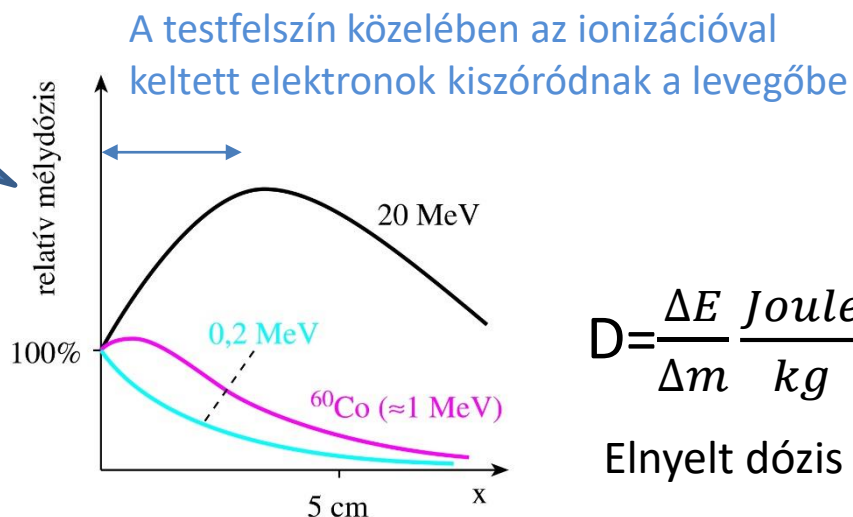
Feladat: energiát juttatni a tumoros tartományba úgy, hogy egészséges szövet ne sérüljön jelentősen

Foton-sugárzás (rtg. és γ) alkalmazása

J a tumorig az egészséges szövet elnyelése folytán gyengül. **Sugárterhelés!**

Fotonsugárzásból felvett energia (relatív elnyelt dózis) a testfelszíntől távolodva

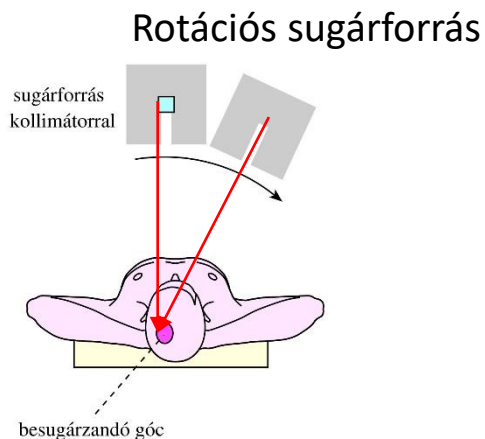

$$D = \frac{\Delta E}{\Delta m} \frac{\text{Joule}}{\text{kg}}$$

Elnyelt dózis

Megoldás: kisebb intenzitású besugárzás több egymást metsző irányból → a metszéspontban az intenzitások összeadódnak. Főként γ -sugárzó izotópokkal és lineáris e⁻ gyorsítóval előállított nagy energiájú rtg. nyalábbal (OOI) .

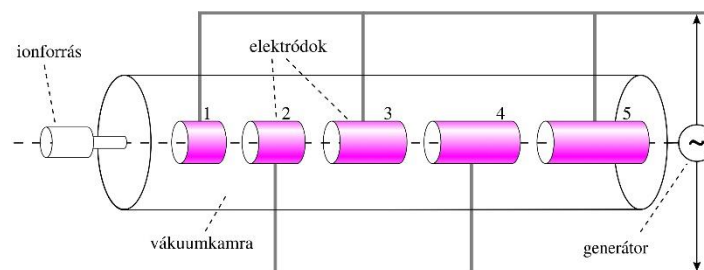
Agytumor kezelése:

γ -"kés"

„Sapkában” 200 db ⁶⁰Co izotóp 1.17 MeV γ

Országos Onkológiai Intézetben
alkalmazott megoldások

Lineáris gyorsító:
Elektromosan töltött részecskék gyorsítása

Részecskesugárzások és alkalmazásuk

Sugárzásokban energia terjed. Elektromágneses sugárzásban elektromos és mágneses tér energiája, ami fotonok formájában nyelődik el. Részecskesugárzásokban ***m*** tömegű részecskék kinetikus energiája terjed, amit ütközéssel adnak át.

1. Természetes rádioaktivitás lehetőségei

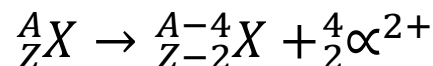
oka: atommag instabilitása (*p, n* szám aránya)

fajtái : α, β, γ sugárzás

α - sugárzás: nagy sebességű He-ionok

$$\frac{1}{2}mv^2 \sim \text{néhány (pl. 5) MeV}$$

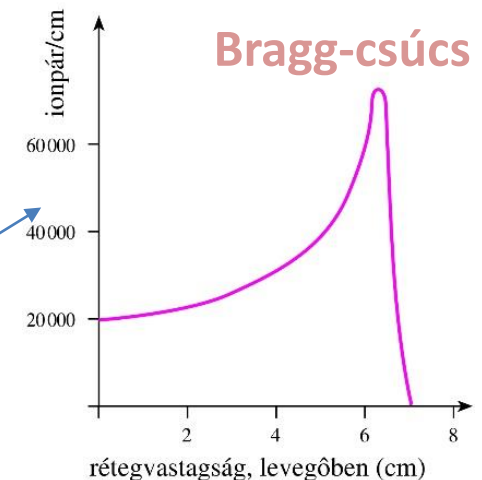
Monoenergetikus sugárzás

Anyagba belépve ionizál, a hatékonyság a lefékeződéssel erősen nő, maximum (Bragg csúcs) után zerusra csökken

Hatékonyság mértéke: **Linear Energy-Transfer**

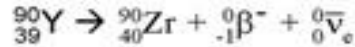
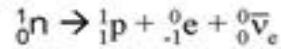
$$LET \left[\frac{\text{keltett ionpár száma}}{\text{ionizációs úthossz (cm)}} \right]$$

Hatótávolság szövetben: néhány x 10 micrometer!

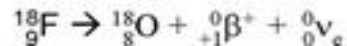
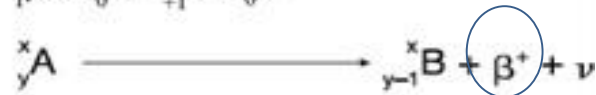
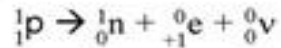
β – sugárzás

A

Negatív béta-bomlás- $\rightarrow$ e- és antineutrínó
Spontán folyamat

B

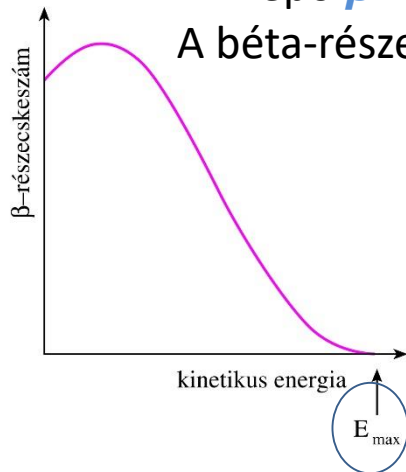

Pozitív béta-bomlás- $\rightarrow$ e+ és neutrínó
Mesterséges folyamat

$$m_n > m_p$$

A kilépő β -részecskék energiája folytonos eloszlású.

A béta-részecskék és a neutrino osztozik a diszkrét energián (E_{max})

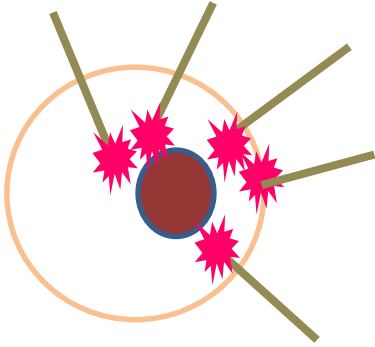

Hatótávolság szövetben $\sim$ néhány mm

$$m(\text{neutron}) = 1.67492 \times 10^{-27} \text{ kg}$$

$$m(\text{proton}) = 1.67262 \times 10^{-27} \text{ kg}$$

α - és β – sugárzás terápiai alkalmazása

Kis hatótávolság felhasználása

„közel”-terápia: **brachyterápia**

tumor közelébe juttatott tű-alakú hordozók végén sugárzó β^- izotóp
 β^- emissziót sok izotópnál γ -emisszió követ $\rightarrow$ képalkotás egyidejűleg

α - terápia funkcionalizált nanorészecskékbe inkorporált izotóppal $\rightarrow$
szelektív kötődés tumorsejtekhez -- a bomlástermék mérgező lehet!

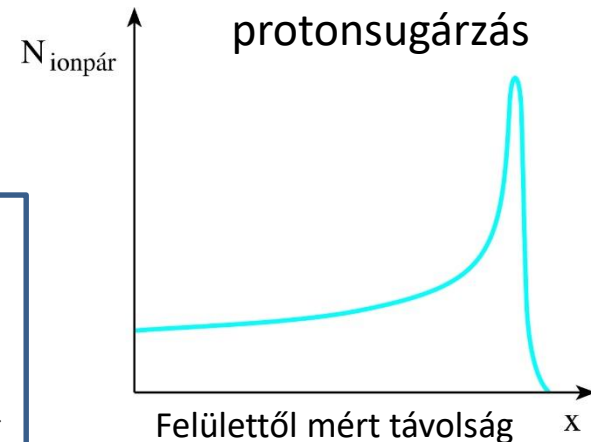
2. Részecskegyorsítókkal előállított nehéz-ion sugárzások

Alapja: 1. a tömeggel növekszik és **élesedik** a
Bragg-csúcs az energialeadásban
2. a Bragg-csúcs helye a sebességgel
hangolható

Célzott terápia lehetősége

Igen jó eredmények - - **de drága**

Proton
He-ion
(neutron)
 ^{12}C – ion

Autó vezető szummációs röntgenképe

Köszönöm a figyelmet

